

[Den fg. finansminister.]

Det hænger bl. a. sammen med, at den forhøjelse af merværdiafgiften, vi gennemførte for et år siden, som følge af afregningsfristene ikke fuldt ud nåede at vise sig på indværende års statsregnskab. For det andet er der ikke på finanslovsforslaget taget hensyn til, at kildeskatten træder i kraft den 1. januar 1970, og man må, som der er gjort rede for i den økonomiske årsoversigt, regne med, at der i selve overgangsperioden sker en finanspolitisk lettelse. Der er vel kun tale om en midlertidig lettelse, men den er af ret betydeligt omfang.

Hvor stor den lettelse bliver, beror bl. a. på den udskrivningsprocent, der skal gælde for kildeskatten ved dens ikrafttræden. Fru Grethe Philip var inde på, at det kunne være rimeligt, at denne udskrivningsprocent først blev fastsat ret sent på året, eventuelt om efteråret, og det har vist også været den oprindelige tanke, men vi anser det for rigtigt i dette år, også på grund af den tilrettelæggelse af administrationen, der skal ske i staten og i kommunerne og hos de indeholdelsespligtige, at fastsættelsen sker allerede her i foråret, således at jeg regner med, at vi i slutningen af april eller begyndelsen af maj vil have mulighed for at drøfte på grundlag af et forslag fra regeringen, hvilken procent vi skal regne med at kildeskatten skal udskrives med, når vi kommer til den 1. januar 1970. Jeg vil dog gerne slå fast i forbindelse med dette, at det er regeringens opfattelse, at det ikke vil være forsvarligt, når vi fastsætter denne procent for udskrivningen, at åbne mulighed for nogen finanspolitisk lettelse. Dette må der tages hensyn til, når vi fastsætter procenten. Når den endelige beslutning herom træffes af folketinget, vil vi være i besiddelse af yderligere oplysninger vedrørende beskæftigelsessituationen, byggeaktiviteten, udenrigshandelen og valutaisituationen, og det er disse forhold, der er afgørende for, hvor stram finanspolitikken skal være.

Økonomiministeren (Nyboe Andersen): Jeg vil gerne i tilslutning til, hvad den fg. finansminister har sagt, sige lidt om pengepolitikken, som jo har været nævnt af flere af ordførerne. Hr. Grünbaum brugte det udtryk, at ophævelsen af obligationsrationeringen var helt tåbelig. Hr. Ivar Nørgaard

citerede fra en af mine taler, at jeg havde sagt, at ophævelsen af obligationsrationeringen var et skridt henimod en normalisering af kreditforholdene, og føjede til, at en sådan normalisering efter hr. Nørgaards opfattelse kun kunne ske, hvis der var arbejdsløshed i samfundet.

Må jeg ikke sige, at jeg vedkender mig, at ophævelsen af obligationsrationeringen virkelig er et skridt i retning af, hvad man med al rimelig grund kan kalde en normalisering af kreditforholdene. Man må jo ikke glemme, at den rationering, som blev gennemført i sommeren 1965, dengang, som alle rationeringer, når de indføres, blev betegnet som midlertidig. I de 3 år, den i fuld udstrækning kom til at virke, frem til efter sommeren 1968, viste den sig også at have de skavanker, som den slags midlertidige indgreb normalt har. Det var svært at finde ud af, hvor meget de forskellige kvoter skulle forhøjes med, sådan at man på rimelig vis varetog hensynet til de forskellige dele af investeringsvirksomheden. Først og fremmest skubbede denne ordning foran sig et stadig voksende bjerg af ikke-udleverede og ikke-afsatte obligationer, en efterhånden vældig obligationskø, som med de mindste tal, man i fjor kunne opgøre den til reelt, blev anslået af Nationalbanken til at være mellem 4 og 5 milliarder kr. — ud fra visse formelle synspunkter kunne man mene, den var endnu større.

Det var vor opfattelse i regeringen, at man burde ud af dette system, der hele tiden var betegnet som midlertidigt, og som ikke egnede sig til at være andet end midlertidigt. Man burde ud af dette system, og når man skulle ud af det, så kunne der ikke være noget bedre tidspunkt, nogen bedre anledning til at komme ud af det end i et år som 1968, hvor der var mulighed for, endog behov for, forøgelse af likviditeten i samfundet, hvor der var en større ledighed end ønskeligt. Derfor skred vi efter aftale med Nationalbanken til en sådan ophævelse af rationeringen, og jeg vil gerne — også i forbindelse med det, der er blevet spurgt om, hvordan Nationalbanken så på disse ting og på finanspolitikken — have lov til at citere fra Nationalbankens beretning, der lige er kommet, side 48, hvor det siges:

„Som aftalt i 1965 skulle obligationsrationeringen være af midlertidig karakter